

עפ"ת 27588/09/18 - נחמן ביטון נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 27588-09-18 ביטון נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת חיה זנדברג
מערער	נחמן ביטון
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

פסק-דין

ערעור על פסק-דין של בית משפט השלום לתעבורה (כב' סגן הנשיא יהושע צימרמן) מיום 22.7.2018 בתת"א 10437-06-18, ועל החלטתו מיום 12.8.2018.

פסק-הדין בתת"א 10437-06-18

1. המערער הואשם בכך שביום 21.6.2018 בשעה 07:25, נהג ברכב, ועקף רכב אחר כשהדרך לא הייתה פנויה במרחק מספיק כדי לאפשר ביצוע העקיפה בבטחה, ובכך גרם לסיכון נסיעתו של רכב אחר, עבירה בניגוד לתקנה 47(ד) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961.
2. ביום 22.7.2018 התקיים דיון בעניינו של המערער בבית המשפט קמא. המערער לא התייצב לדיון. בית המשפט קמא הרשיע את המערער בהעדרו, וגזר עליו קנס בסך 1,000 ₪, פסילה על תנאי ופסילה בפועל לשלושה חודשים.
3. ביום 7.8.2018 הגיש המערער בקשה לביטול פסק-הדין. המערער טען בבקשה כי בסמוך לאחר ביצוע העבירה, הוא נשלח לקצין משטרה, שהחזיר לו את רישיון הנהיגה, והמערער בתמימותו סבר שהחזרת רישיון הנהיגה פירושה שהאישום נגדו בוטל. המערער הוסיף וטען כי הוא כופר במיוחס לו בכתב האישום, וכי לא קיבל הזמנה לדיון.
4. ביום 12.8.2018 דחה בית המשפט קמא (כב' סגן הנשיא יהושע צימרמן) את הבקשה לביטול פסק-דין, לאמור: "טעות אינה עילה לביטול פסק-הדין. הוטלה פסילת המינום. דוחה הבקשה".
5. על החלטה זו הגיש המערער ערעור.

הערעור

6. ב"כ המערער חזר בערעור, בעיקרם של דברים, על הטענות שהעלה בפני בית המשפט קמא, ובכלל זה על טענתו כי היעדר ההתייצבות נבעה מאי הבנתו של המערער את דברי הקצין הממונה, שהחזיר לו את רישיונו; כי לא קיבל את ההזמנה לביתו; וכי הוא כופר במיוחס לו. ב"כ המערער הוסיף והתייחס לנסיבותיו האישיות של המערער. לטענתו, בכל אלו יש כדי לבסס טעם לקבלת הערעור.
7. מנגד, ב"כ המדינה טענה כי דין הערעור להידחות נוכח הפסיקה הקובעת כי טעות אינה עילה לביטול פסק-דין. ב"כ המדינה הוסיפה וצינה כי תגובתו הראשונית של המערער, על אחר, לשוטר שרשם לו את הדו"ח (דו"ח שבו נרשם מועד הדיון) הייתה "אני עקפתי כי אני ממנה, יש לי תפילה בכותל אני קמתי מאוחר ואני ממש ממנה, תנסה להתחשב בי, טעיתי, אתה יודע איך זה, ילדים, לחץ, הרישיון זה העבודה שלי". לטענת ב"כ המדינה, בנסיבות אלו, ומשעל המערער הוטלה פסילת המינום הקבועה בדיון, אין מקום להתערב בהחלטתו של בית המשפט קמא.

דיון והכרעה

8. דין הערעור להידחות. סעיף 130(ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 קובע שבית המשפט רשאי לבטל פסק-דין שניתן בהעדרו של הנאשם אם הייתה סיבה מוצדקת לא-ההתייצבות או לשם מניעת עיוות דין. בעניינו, לא התקיים אף לא אחד מהטעמים האמורים.
9. המערער לא הוכיח כי הייתה סיבה מוצדקת לא-ההתייצבותו, שכן כבר נפסק, בנסיבות דומות, כי טעות מעין זו שהמערער טוען לה אינה עילה לביטול פסק-דין. כדברי כב' השופט רובינשטיין ברע"פ 2673/11 זימנר נ' מדינת ישראל (2011): "המבקשת הורשעה שלא בפניה... פנה בא כוחה של המבקשת לבית המשפט בבקשה לביטול פסק הדין שניתן בהיעדרה. בבקשה נטען, כי המבקשת סברה שהשוטר שעצר את רכבה הסתפק באזהרה, ועל כן לא ידעה כי זומנה למשפט... קבלת טענת המבקשת לביטול פסק הדין שניתן שלא בפניה כי אי התייצבותה נבעה מאי הבנה, מלבד הספקנות לגביה כשלעצמה, יש בה כדי לאיין את סעיף 240(א)(1) [המסמיך את בית המשפט לתעבורה לדון נאשם שלא בפניה] ואת תכליתו; בתי המשפט לתעבורה עמוסים עבודה לעיפה, וקשה מאוד, מקום שנאשם זומן כדיון, לאפשר באופן גורף וככלל הליכים מייגעים של הזמנה חוזרת על כל המשתמע. הניתן להעלות על הדעת כל אימת שיתקבל בבית משפט לתעבורה פסק דין בהיעדר, כי אם לא יישא חן בענינו של נאשם שזומן כדיון, ויכל לגלגל את הגלגל אחורנית, לנסות לבטל את פסק הדין שניתן בטענת אי הבנה, ולהתחיל את ההליך מראשיתו - חרף הזימון? זאת אין להלום ועל אפשרות זו להישמר למקרים נדירים" (שם, בפסקאות ב, ו להחלטה).
10. כמו כן, ובהתאם לפסיקת בית המשפט העליון, שקבעה את גדריו של החשש לעיוות דין, לא הוכח בעניינו קיומו של החשש האמור. בית המשפט העליון ברע"פ 8427/17 מדינת ישראל נ' סאלם (2018) הבהיר את המסגרת המשפטית הצריכה לעניין: "כאשר מדובר בבקשה לביטול פסק דין שניתן בהיעדר, יש להצביע על שיקולים כבדי משקל, שיש בהם פוטנציאל ממשי לשינוי התוצאה, על מנת שיבוטל פסק הדין בעילה של חשש לעיוות דין... טענות כלליות וסתמיות בדבר קיומו של עיוות דין, מבלי להניח תשתית ראייתית בעלת משקל תמיכה בטענה, לא יובילו, ככלל, לבטלות של פסק הדין, בעילה זו" (שם, בפסקה 36 לפסק-הדין).
11. בעניינו, בבקשה לביטול פסק-הדין שהוגשה לבית המשפט קמא, כל שנאמר בהקשר לחשש האמור הוא כי "הנאשם כופר בכל המיוחס לו בכתב האישום" (סעיף 2 לבקשה). בהודעת הערעור נאמרו דברים כלליים דומים ("המבקש כופר במיוחס לו בכתב האישום", סעיף 6 להודעת הערעור). אין בדברים כלליים מעין אלו כדי להקים חשש לעיוות דין משעה שכבר נפסק כי "אין די בהכחשת העבירה גרידא, בכדי להקים חשש לעיוות דין, שכן כל תכליתו של סעיף 240 לחוק היא לייצר חזקה כי אדם שלא התייצב להליך בעניינו מודה בעובדות כתב האישום" (דברי כב' השופט ג'ובראן ברע"פ 2521/12 נג'אר נ' מדינת ישראל (2012). למען שלמות התמונה יוער כי במסגרת הדיון בערעור, לאחר שהוצגה תשובת המערער לשוטר שעצרו, העלה בא-כוחו, לראשונה ובאופן כללי, טענה לפיה "הדברים שאמר המערער לשוטר בשטח שונים ממה שנכתבו כך לדברי המערער, ושנית המערער צילם בווידיאו לאחר העקיפה את המקום והסביר לי מה אירע" (עמ' 2 שו' 20-18 לפרוטוקול). אולם ברי כי נוכח הפסיקה דלעיל, אין בדברים המעורפלים הללו, שהועלו בשיהוי, כדי לשנות מהמסקנה האמורה.
12. אף בעונש שהוטל על המערער אין כדי להקים חשש לעיוות דין, שכן על המערער הוטל עונש של פסילה לשלושה חודשים, וזוהי פסילת המינום הקבועה בחוק בעטיה של העבירה בה הורשע המערער (ראו סעיף 38(1) לפקודת התעבורה [נוסח חדש]).
13. בנסיבות אלו, אין עילה להתערב בהחלטתו של בית המשפט קמא שלא לבטל את פסק-הדין שניתן בהעדר המערער. אשר על כן, הערעור נדחה.

ניתן היום, כ' טבת תשע"ט, 28 דצמבר 2018, בהעדר הצדדים.

